Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ANDREA BIONDI
της 13ης Μαΐου 2025[1]

**Υπόθεση C-602/22 P**

**ABLV Bank AS, υπό εκκαθάριση**
**κατά**

**Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ)**

«Αίτηση αναιρέσεως – Οικονομική και Νομισματική Πολιτική – Τραπεζική Ένωση – Κανονισμός (ΕΕ) 806/2014 – Άρθρα 7 και 18 – Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης – Απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης να μην κινήσει τη διαδικασία εξυγίανσης – Αρμοδιότητες του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης – Διακριτική ευχέρεια – Έκταση του δικαστικού ελέγχου»

## I. Εισαγωγή

1. Το κύριο αντικείμενο της παρούσας αιτήσεως αναιρέσεως είναι ο ορισμός και η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων και των προνομίων του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (στο εξής: ΕΣΕ). Ειδικότερα, το ζήτημα επί του οποίου πρέπει να αποφανθεί το Δικαστήριο αφορά την αρμοδιότητα του ΕΣΕ να εκδίδει επίσημη αρνητική απόφαση σχετικά με την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης πιστωτικού ιδρύματος στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (στο εξής: ΕΜΕ)[2].

2. Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, η ABLV Bank AS (στο εξής: ABLV Bank) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 6ης Ιουλίου 2022, ABLV Bank κατά ΕΣΕ (T-280/18, EU:T:2022:429, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της κατά δύο αποφάσεων του ΕΣΕ[3]. Συνοπτικά[4], με τις εν λόγω αποφάσεις το ΕΣΕ αποφάσισε να μην εγκρίνει κανένα καθεστώς εξυγίανσης όσον αφορά την ABLV Bank και τη θυγατρική της, ABLV Bank Luxembourg SA (στο εξής: ABLV Bank Luxembourg). Το ΕΣΕ έκρινε ότι, εν προκειμένω, πληρούνται οι δύο προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού ΕΜΕ για την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης, δηλαδή ότι η οικεία οντότητα

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

[2] Ο ΕΜΕ θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ 2014, L 225, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός ΕΜΕ).

[3] Ήτοι, αντιστοίχως, των αποφάσεων SRB/EES/2018/09 και SRB/EES/2018/10 της 23ης Φεβρουαρίου 2018 (στο εξής: επίδικες αποφάσεις).

[4] Για λεπτομερέστερη έκθεση του πραγματικού πλαισίου της υπό κρίση υποθέσεως, παραπέμπω στις σκέψεις 2 έως 20 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικά μέτρα σε σχέση με την εξυγίανση. Εντούτοις, το ΕΣΕ εξέδωσε τελικά αρνητική απόφαση, εκτιμώντας ότι η τρίτη προϋπόθεση, η οποία προβλέπεται στο στοιχείο γ′ της εν λόγω διατάξεως, δηλαδή η αναγκαιότητα της εξυγίανσης για λόγους δημοσίου συμφέροντος, δεν πληρούται εν προκειμένω.

3. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή της ABLV Bank κατά το μέρος που στρεφόταν κατά της αποφάσεως του ΕΣΕ σχετικά με τη θυγατρική της, ABLV Bank Luxembourg, και απέρριψε επί της ουσίας όλους τους λόγους ακυρώσεως που προβλήθηκαν προς στήριξη της προσφυγής κατά της αποφάσεως του ΕΣΕ που αφορούσε την ABLV Bank.

## II. Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

4. Η ABLV Bank ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να ακυρώσει τις επίδικες αποφάσεις, να καταδικάσει το ΕΣΕ στα δικαστικά έξοδα αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας και, σε περίπτωση που το Δικαστήριο δεν είναι σε θέση να αποφανθεί επί της πρωτοδίκως ασκηθείσας προσφυγής, να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο.

5. Το ΕΣΕ και η παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ζητούν, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την ABLV Bank στα δικαστικά έξοδα.

6. Προς στήριξη της αιτήσεώς της, η ABLV Bank προβάλλει τέσσερις λόγους αναιρέσεως, τους οποίους το ΕΣΕ και η ΕΚΤ αμφισβητούν στο σύνολό τους. Οι παρούσες προτάσεις θα επικεντρωθούν κυρίως στον πρώτο λόγο αναιρέσεως, στον οποίο εμπεριέχεται το κύριο νομικό ζήτημα που εκτίθεται εν συντομία στο σημείο 1. Προκαταρκτικώς, πρέπει, ωστόσο, να εξεταστεί η ένσταση απαραδέκτου της αιτήσεως αναιρέσεως που προβάλλει το ΕΣΕ.

### A. Επί του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως

7. Το ΕΣΕ υποστηρίζει ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη. Συγκεκριμένα, κατά την άποψή του, είναι αόριστη και ανακόλουθη, δεν εκθέτει συνοπτικά τους προβαλλόμενους λόγους και, σε πολλές περιπτώσεις, δεν προσδιορίζει τις επικρινόμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και δεν παραθέτει τα νομικά επιχειρήματα προς στήριξη των προβαλλομένων λόγων. Επομένως, είναι δύσκολο να προσδιοριστούν τα σφάλματα στα οποία φέρεται να υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο.

8. Συναφώς, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο τα προβαλλόμενα αιτήματα, επί ποινή απαραδέκτου της αιτήσεως αναιρέσεως[5].

9. Στην υπό κρίση υπόθεση, η αίτηση αναιρέσεως δεν είναι πάντοτε σαφής και συνεκτική και δεν παραθέτει εξαντλητικά τα επικρινόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Εντούτοις, περιέχει επαρκή στοιχεία για τον προσδιορισμό των επικρινόμενων σκέψεων της αποφάσεως στο

[5] Σύμφωνα με το άρθρο 256 ΣΛΕΕ και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και το άρθρο 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, και το άρθρο 169 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2016, SV Capital κατά ΕΑΤ (C-577/15 P, EU:C:2016:947, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

πλαίσιο καθενός από τους λόγους αναιρέσεως, καθώς και αρκούντως ακριβή έκθεση του μεγαλύτερου μέρους των προβαλλομένων επιχειρημάτων. Ως εκ τούτου, εκτιμώ ότι η αίτηση αναιρέσεως δεν είναι απαράδεκτη στο σύνολό της. Ωστόσο, ορισμένα επιχειρήματα της ABLV Bank θα απορριφθούν ως απαράδεκτα λόγω ασάφειας.

## Β. Επί της ουσίας της αιτήσεως αναιρέσεως

### *1. Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως*

10. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η ABLV Bank βάλλει κατά των σκέψεων 73 έως 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Η ABLV Bank προβάλλει εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ και διάφορα άλλα συναφή σφάλματα.

11. Στις σκέψεις αυτές της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο, κατά πρώτον (σκέψεις 73 έως 78), απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως της ABLV Bank που αφορούσε αναρμοδιότητα του ΕΣΕ να αποφασίσει σχετικά με την εκκαθάρισή της, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι, με τις επίδικες αποφάσεις, το ΕΣΕ δεν είχε διατάξει την εκκαθάριση της ABLV Bank. Κατά δεύτερον (σκέψεις 79 έως 86), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως της ABLV Bank που αφορούσε αναρμοδιότητα του ΕΣΕ να εκδίδει επίσημες αρνητικές αποφάσεις, όπως οι επίδικες. Το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ΕΣΕ είναι αρμόδιο να εκδίδει τέτοιου είδους αποφάσεις με βάση τρία στοιχεία: α) την ανάγκη να αποφευχθούν κενά στη δικαστική προστασία όσον αφορά την εκτίμηση της ΕΚΤ ότι οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης (σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως)· β) το κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ, ιδίως αναφορικά με το άρθρο 82, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/59[6] (σκέψη 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως)· γ) τον κίνδυνο να επηρεαστεί η σταθερότητα του οικείου ιδρύματος και, ενδεχομένως, των χρηματοπιστωτικών αγορών σε περίπτωση αναρμοδιότητας του ΕΣΕ να εκδώσει επίσημη αρνητική απόφαση (σκέψη 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

12. Η νομική ανάλυση του πρώτου λόγου αναιρέσεως διαρθρώνεται σε τρία σκέλη: α) το πρώτο αφορά την αιτίαση σχετικά με την αναρμοδιότητα του ΕΣΕ να εκδίδει επίσημες αρνητικές αποφάσεις, όπως οι επίδικες· β) το δεύτερο αφορά την αιτίαση σχετικά με τη συμβατότητα της ερμηνείας του Γενικού Δικαστηρίου με τη νομολογία περί αναθέσεως εξουσιών σε επικουρικά όργανα· γ) το τρίτο αφορά τις λοιπές αιτιάσεις που προβάλλονται στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως.

[6] Οδηγία 2014/59/ΕΕ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2014, L 173, σ. 190)].

***α) Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το οποίο αφορά την αρμοδιότητα του ΕΣΕ να εκδώσει τις επίδικες αποφάσεις***

*1) Επιχειρήματα της ABLV Bank*

13. Η ABLV Bank υποστηρίζει ότι, στις σκέψεις 79 έως 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένως το άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ κρίνοντας ότι το ΕΣΕ ήταν αρμόδιο να εκδώσει επίσημη αρνητική απόφαση σχετικά με τη (μη) έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης.

14. Κατά την ABLV Bank, η ερμηνεία που προέκρινε το Γενικό Δικαστήριο αναγνωρίζει στο ΕΣΕ εξουσίες που δεν προβλέπονται στο άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ και δεν βρίσκει κανένα έρεισμα στο γράμμα της διατάξεως αυτής. Στηρίζεται σε σιωπηρή κατ' αναλογίαν εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης.

15. Η ερμηνεία του Γενικού Δικαστηρίου αναγνωρίζει στο ΕΣΕ την εξουσία να εκδίδει απόφαση που παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων ακόμη και αν πληρούνται μόνο δύο από τις τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, και, ως εκ τούτου, δεν εγκρίνεται κανένα καθεστώς εξυγίανσης. Ωστόσο, κατά την άποψη της ABLV Bank, εάν το ΕΣΕ κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η δράση εξυγίανσης δεν είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, θα έπρεπε να απόσχει από την έκδοση αποφάσεως.

16. Με την πρόσφατη απόφαση του τμήματος μείζονος συνθέσεως στην υπόθεση Επιτροπή κατά ΕΣΕ[7], το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι το άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ δεν παρέχει στο ΕΣΕ την εξουσία να εκδίδει πράξη η οποία παράγει αυτοτελή έννομα αποτελέσματα.

17. Εν συνεχεία, η ABLV Bank βάλλει κατά της σκέψεως 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως: πρώτον, το άρθρο 82, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/59, το οποίο μνημονεύεται σε αυτήν και προβλέπει τη δυνατότητα εκδόσεως αρνητικών αποφάσεων ως προς την εξυγίανση, αφορά μόνον τις εθνικές αρχές εξυγίανσης και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να έχει εφαρμογή για το ΕΣΕ· δεύτερον, η απουσία από τον κανονισμό ΕΜΕ διατάξεως ισοδύναμης με την προβλεπόμενη στην προαναφερθείσα ρύθμιση δεν συνιστά ακούσια παράλειψη του νομοθέτη της Ένωσης. Η ABLV Bank αμφισβητεί επίσης τη σκέψη 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία στηρίζεται σε λογική που δεν προβλέπεται στον κανονισμό ΕΜΕ.

*2) Ανάλυση*

18. Προκειμένου να δοθεί απάντηση στην αιτίαση περί εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί σύμφωνα με τα ερμηνευτικά κριτήρια που εφαρμόζει το Δικαστήριο.

19. Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας η εν λόγω διάταξη αποτελεί μέρος[8].

[7] Απόφαση της 18ης Ιουνίου 2024, Επιτροπή κατά ΕΣΕ (C-551/22 P, EU:C:2024:520· στο εξής: απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ, βλ., ιδίως, σκέψη 83).

[8] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 9ης Ιανουαρίου 2025, Communes de Schaerbeek et de Linkebeek (C-627/23, EU:C:2025:9, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

20. Ως εκ τούτου, στη συνέχεια θα προβώ σε γραμματική, συστηματική και τελολογική ανάλυση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, προκειμένου να εξακριβώσω αν, όπως του προσάπτει η ABLV Bank, το Γενικό Δικαστήριο, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ερμήνευσε εσφαλμένως τη διάταξη αυτή αναγνωρίζοντας την αρμοδιότητα του ΕΣΕ να εκδίδει επίσημες αρνητικές αποφάσεις όσον αφορά τη (μη) συνδρομή των προϋποθέσεων για την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης.

21. Προκαταρκτικώς, επισημαίνω ότι, μολονότι η ABLV Bank στηρίζει την αιτίασή της αποκλειστικά στην παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, μια άλλη διάταξη του κανονισμού αυτού είναι κρίσιμη για την εκτίμηση της ορθότητας του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την αρμοδιότητα του ΕΣΕ να εκδίδει αποφάσεις όπως οι επίδικες. Αναφέρομαι στο άρθρο 7, παράγραφος 2, κατά το οποίο το ΕΣΕ είναι αρμόδιο «να εγκρίνει όλες τις σχετικές με την εξυγίανση αποφάσεις» για τις οντότητες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του[9]. Πράγματι, αυτή είναι η διάταξη που, κατά τη γνώμη μου, παρέχει ρητώς στο ΕΣΕ εξουσία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων που προβλέπει ο κανονισμός ΕΜΕ.

22. Επομένως, για να εκτιμηθεί η βασιμότητα της αιτιάσεως που προβάλλει η ABLV Bank, είναι αναγκαία η συνδυασμένη ερμηνεία των δύο αυτών διατάξεων σύμφωνα με τα προαναφερθέντα ερμηνευτικά κριτήρια.

23. Εν προκειμένω, από γραμματικής απόψεως, η διατύπωση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ, που χρησιμοποιεί τους γενικούς όρους «*όλες*» και «*σχετικές με την εξυγίανση*» αποφάσεις[10], αποκαλύπτει την πρόθεση του νομοθέτη να προβλέψει μια γενική διατύπωση η οποία να παρέχει στο ΕΣΕ την αρμοδιότητα να λαμβάνει οποιαδήποτε απόφαση σχετική με την εξυγίανση έναντι των οντοτήτων που υπόκεινται στην εξουσία εξυγίανσης της Ένωσης[11].

24. Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ προβλέπει, αντιθέτως, την αρμοδιότητα του ΕΣΕ να εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης εφόσον πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στα στοιχεία α′, β′ και γ′.

25. Αποφάσεις (όπως οι επίδικες) με τις οποίες διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης συνιστούν αποφάσεις «*σχετικές με την εξυγίανση*», οι οποίες, ως εκ τούτου, εμπίπτουν στην ευρεία διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ.

[9] Δηλαδή τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα και τους ομίλους που θεωρούνται σημαντικοί για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ένωση, καθώς και άλλους διασυνοριακούς ομίλους. Βλ., επ' αυτού, απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ, σκέψη 75.

[10] Από την ανάλυση διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων της επίμαχης διατάξεως προκύπτει ότι η διατύπωση που χρησιμοποιείται στην ιταλική γλώσσα χρησιμοποιείται και στις περισσότερες άλλες γλώσσες (παραδείγματος χάριν, στα αγγλικά «*all* decisions *relating to* resolution», στα γερμανικά «*alle* Beschlüsse *im Zusammenhang mit* einer Abwicklung» και στα ισπανικά «*todas* las decisiones *relacionadas con* la resolución»). Παρόμοιες διατυπώσεις υπάρχουν στην πορτογαλική, την ελληνική, τη λεττονική, την ουγγρική, τη ρουμανική, τη δανική, τη σουηδική, τη φινλανδική και τη βουλγαρική γλωσσική απόδοση. Άλλες γλωσσικές αποδόσεις περιέχουν ελαφρώς διαφορετική διατύπωση, χρησιμοποιώντας τη φράση «όλες τις αποφάσεις εξυγίανσης» (παραδείγματος χάριν, η γαλλική γλωσσική απόδοση «toutes les décisions de résolution» και η ολλανδική γλωσσική απόδοση «alle afwikkelingsbesluiten»). Ωστόσο, και η διατύπωση αυτή, η οποία φαίνεται να χρησιμοποιείται σε μικρότερο αριθμό γλωσσικών αποδόσεων, συνάδει με την ερμηνεία της διατάξεως που προτείνεται στα επόμενα σημεία των παρουσών προτάσεων.

[11] Ο μόνος περιορισμός είναι η υποχρέωση συνεργασίας με τις εθνικές αρχές εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.

26. Επομένως, το γράμμα του άρθρου 7, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ συνηγορεί υπέρ της ερμηνείας των δύο διατάξεων υπό την έννοια ότι το ΕΣΕ έχει την εξουσία να εκδώσει επίσημη αρνητική απόφαση σχετικά με τις τρεις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην τελευταία αυτή διάταξη.

27. Τούτο επιβεβαιώνεται από τη συστηματική και τελολογική ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων.

28. Όσον αφορά το νομικό πλαίσιο και, ως εκ τούτου, το σύνολο των διατάξεων του κανονισμού ΕΜΕ, η ανάθεση στο ΕΣΕ της αρμοδιότητας εκδόσεως επίσημης αρνητικής αποφάσεως σχετικά με την εξυγίανση είναι αναγκαία στο πλαίσιο του συστήματος καταμερισμού καθηκόντων εντός του ΕΜΕ που προβλέπεται στο άρθρο 7 του κανονισμού ΕΜΕ. Η απόφαση του ΕΣΕ να μην αναλάβει δράση εξυγίανσης σε επίπεδο Ένωσης συνεπάγεται τη λήψη μέτρων από τις εθνικές αρχές. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο οι εθνικές αρχές να ενημερώνονται για το γεγονός ότι το ΕΣΕ έχει περατώσει τη διαδικασία που διεξάγεται σε επίπεδο Ένωσης και ότι αυτή δεν προτίθεται να ασκήσει τις εξουσίες εξυγίανσης που διαθέτει. Διαφορετική ερμηνεία των σχετικών διατάξεων θα δημιουργούσε, στο πλαίσιο του ΕΜΕ, κατάσταση αβεβαιότητας ασυμβίβαστη με το σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων που προβλέπει ο κανονισμός ΕΜΕ.

29. Από συστηματικής πάντοτε απόψεως, η ανάθεση στο ΕΣΕ της αρμοδιότητας να εκδίδει επίσημη αρνητική απόφαση εξυγίανσης συνάδει, επίσης, με την ανάγκη να αποφευχθεί κενό στη δικαστική προστασία της οικείας οντότητας [12]. Πράγματι, εάν το ΕΣΕ δεν είχε τη δυνατότητα να εκδώσει επίσημη αρνητική απόφαση, η οποία να μπορεί να προσβληθεί ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης, δεν θα ήταν δυνατόν να ασκηθεί δικαστικός έλεγχος της εκτίμησης της ΕΚΤ ότι οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης –κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α΄–, εκτίμησης η οποία, ως προπαρασκευαστική πράξη στο πλαίσιο της διαδικασίας, δεν συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής [13].

30. Τέλος, από τελολογική άποψη, η προτεινόμενη ερμηνεία συνάδει με τον σκοπό του κανονισμού ΕΜΕ, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης των καταστάσεων κρίσης και πτώχευσης των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ίδιου του ΕΜΕ, όπως μνημονεύεται στις αιτιολογικές σκέψεις 89 και 123 του κανονισμού ΕΜΕ [14]. Πράγματι, σε τέτοιες περιπτώσεις, η ταχύτητα της παρέμβασης είναι συχνά καθοριστική [15]. Ελλείψει επίσημης αποφάσεως που να διευκρινίζει ότι η Ένωση δεν θα ασκήσει τις εξουσίες εξυγίανσης που διαθέτει, η κατάσταση αβεβαιότητας ως προς την άσκηση ή μη των εν λόγω εξουσιών της Ένωσης έναντι οντότητας θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ταχεία λήψη μέτρων και, επομένως, την αποτελεσματικότητά τους.

31. Υπ' αυτή την έννοια, η προαναφερθείσα ερμηνεία συνάδει επίσης με τους σκοπούς του κανονισμού ΕΜΕ που μνημονεύονται στην αιτιολογική του σκέψη 58, ήτοι τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, τη διασφάλιση της συνέχειας των βασικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και την προστασία των καταθετών [16]. Η αβέβαιη κατάσταση που θα προέκυπτε από την απουσία επίσημης αρνητικής αποφάσεως, με αποτέλεσμα να

[12] Όπως ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

[13] Το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε στην απόφαση της 6ης Μαΐου 2021, ABLV Bank κατά ΕΚΤ (C-551/19 P και C-552/19 P, EU:C:2021:369, στο εξής: απόφαση ABLV Bank· βλ., ιδίως, σκέψεις 56 και 73).

[14] Βλ. επίσης, συναφώς, αιτιολογικές σκέψεις 1 και 120 της οδηγίας 2014/59.

[15] Όσον αφορά την ανάγκη ταχείας παρέμβασης σε καταστάσεις κρίσης, βλ. αιτιολογικές σκέψεις 10, 16, 26 και 31 του κανονισμού ΕΜΕ και αιτιολογικές σκέψεις 4 και 5 της οδηγίας 2014/59.

[16] Πρβλ. αποφάσεις της 4ης Οκτωβρίου 2024, Aeris Invest κατά Επιτροπής και ΕΣΕ (C-535/22 P, EU:C:2024:819, στο εξής: απόφαση Aeris Invest, σκέψη 164), και García Fernández κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΣΕ (C-541/22 P, EU:C:2024:820, στο εξής: απόφαση García Fernández, σκέψη 190).

δημιουργηθούν αμφιβολίες ως προς τις αποφάσεις και τα μέτρα που θα ληφθούν έναντι μιας οντότητας κατόπιν της εκτίμησης της ΕΚΤ ότι η οντότητα αυτή βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, θα αύξανε τους κινδύνους για την εν λόγω οντότητα και επίσης, κατά συνέπεια, τους κινδύνους μετάδοσης [17].

32. Η ερμηνεία κατά την οποία το ΕΣΕ είναι αρμόδιο να εκδίδει επίσημες αρνητικές αποφάσεις σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από την απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ. Με αυτή την απόφαση, το Δικαστήριο έκρινε ότι καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίνεται από το ΕΣΕ δεν συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής. Πράγματι, το εν λόγω καθεστώς δεν αποτελεί το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας εξυγίανσης, το οποίο συγκεκριμενοποιείται μόνο με την αποδοχή του από την Επιτροπή [18]. Ειδικότερα, στη σκέψη 83 της αποφάσεως Επιτροπή κατά ΕΣΕ, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, μολονότι τα άρθρα 7 και 18 του ως άνω κανονισμού προβλέπουν ότι το ΕΣΕ είναι αρμόδιο για την εκπόνηση και την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης, «εντούτοις δεν του παρέχουν την εξουσία να εκδίδει πράξη η οποία παράγει αυτοτελή έννομα αποτελέσματα».

33. Ωστόσο, από το αντικείμενο της διαφοράς επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ προκύπτει ότι, στην απόφαση αυτή, το Δικαστήριο αναφέρθηκε αποκλειστικά στο εγκριθέν καθεστώς εξυγίανσης, ήτοι σε επίσημη θετική απόφαση του ΕΣΕ η οποία δεν παράγει αυτοτελή έννομα αποτελέσματα. Αντιθέτως, η επίσημη αρνητική απόφαση περί μη εγκρίσεως καθεστώτος εξυγίανσης είναι η τελική πράξη της διαδικασίας ενώπιον του ΕΣΕ. Συνεπώς, η απόφαση αυτή συνιστά πράξη η οποία παράγει κατ' ανάγκην αυτοτελή έννομα αποτελέσματα και είναι δεκτική προσφυγής δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

34. Τέλος, τα επιχειρήματα με τα οποία η ABLV Bank βάλλει κατά της σκέψεως 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την ορθότητα του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την ανάθεση στο ΕΣΕ της αρμοδιότητας εκδόσεως επίσημης αρνητικής αποφάσεως σχετικά με την εξυγίανση. Συγκεκριμένα, στη σκέψη αυτή, το Γενικό Δικαστήριο δεν έκρινε ότι το άρθρο 82, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/59 έχει εφαρμογή εν προκειμένω. Το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε στη διάταξη αυτή στο πλαίσιο αναλύσεως του ευρύτερου κανονιστικού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ.

35. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να απορριφθεί.

### *β) Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το οποίο αφορά τη νομολογία περί αναθέσεως εξουσιών σε επικουρικά όργανα*

#### *1) Επιχειρήματα της ABLV Bank*

36. Η ABLV Bank υποστηρίζει ότι η ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ την οποία υιοθέτησε το Γενικό Δικαστήριο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν συνάδει με τη νομολογία περί αναθέσεως εξουσιών σε επικουρικά όργανα που απορρέει από την

[17] Το Γενικό Δικαστήριο το επισήμανε ορθώς στη σκέψη 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Από τις εκτιμήσεις αυτές προκύπτει ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η θέση της ABLV Bank ότι το ΕΣΕ, αν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δράση εξυγίανσης δεν είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, θα πρέπει *άνευ ετέρου* να απόσχει από τη λήψη απόφασης.

[18] Βλ. άρθρο 18, παράγραφοι 1, 6 και 7, του κανονισμού ΕΜΕ. Βλ. απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ (σκέψη 94).

απόφαση Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής [19]. Η ABLV Bank επισημαίνει ότι το ΕΣΕ είναι ένα όργανο του οποίου οι αρμοδιότητες πρέπει να προσδιορίζονται με απόλυτη σαφήνεια. Διατείνεται ότι ο κανονισμός ΕΜΕ αναγνωρίζει ρητώς την ανάγκη περιορισμού των εξουσιών του ΕΣΕ παραπέμποντας, στην αιτιολογική σκέψη 26, στην προαναφερθείσα νομολογία. Εντούτοις, αντιθέτως προς την ανάγκη αυτή, η ερμηνεία που προέκρινε το Γενικό Δικαστήριο παρέχει στο ΕΣΕ ευρύτατη εξουσία να καθορίζει την τύχη της οικείας τράπεζας σε μόνιμη βάση, χωρίς την παρέμβαση της Επιτροπής και του Συμβουλίου και χωρίς κανέναν διαδικαστικό ή ουσιαστικό περιορισμό.

*2) Ανάλυση*

37. Προκαταρκτικώς, επισημαίνω ότι, στην πρόσφατη απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ, το Δικαστήριο εξέτασε τη συμβατότητα των εξουσιών που ανατίθενται στο ΕΣΕ βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ υπό το πρίσμα της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής, όσον αφορά κατάσταση αντίστροφη σε σχέση με την υπό κρίση υπόθεση, ήτοι την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης. Στην απόφαση αυτή το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου που παρέχουν στο ΕΣΕ τη δυνατότητα να εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης είναι ικανές να αποτρέψουν τη «μετάθεση ευθύνης», κατά την έννοια της προαναφερθείσας νομολογίας [20]. Το Δικαστήριο στηρίχθηκε στον συλλογισμό ότι οι εν λόγω διατάξεις αναθέτουν στο ΕΣΕ την εξουσία να εκτιμήσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης και να καθορίσει τα αναγκαία εργαλεία για τους σκοπούς ενός τέτοιου καθεστώτος, ενώ συγχρόνως αναθέτουν στην Επιτροπή ή, κατά περίπτωση, στο Συμβούλιο την ευθύνη για την τελική εκτίμηση των πτυχών του καθεστώτος αυτού οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια και εμπίπτουν στην πολιτική της Ένωσης στον τομέα της εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων [21].

38. Η αιτίαση που προβάλλει η ABLV Bank στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως στηρίζεται σε εσφαλμένη παραδοχή, καθόσον τείνει να εξομοιώσει δύο εντελώς διαφορετικές περιπτώσεις. Κατ' ουσίαν, υποστηρίζει ότι η συλλογιστική του Δικαστηρίου στην απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ σχετικά με την εξουσία του ΕΣΕ να εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης πρέπει επίσης να εφαρμοστεί όσον αφορά την εξουσία του να εκδώσει αρνητική απόφαση. Επομένως, εάν τα θεσμικά όργανα δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εκδόσεως των εν λόγω αποφάσεων, η ανάθεση στο ΕΣΕ της εξουσίας έκδοσής τους δεν είναι συμβατή με τη νομολογία περί αναθέσεως εξουσιών σε επικουρικά όργανα [22].

39. Ωστόσο, η επίμαχη εν προκειμένω εξουσία λήψης αρνητικών αποφάσεων σχετικά με την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης διαφέρει θεμελιωδώς από την εξουσία που ασκείται στην αντίστροφη περίπτωση της έγκρισης καθεστώτος εξυγίανσης, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο της αποφάσεως Επιτροπή κατά ΕΣΕ.

40. Κατά την έκδοση αρνητικής αποφάσεως, το ΕΣΕ αποφασίζει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ οι οποίες δικαιολογούν την άσκηση από την Ένωση των εξουσιών εξυγίανσης που διαθέτει. Η αρνητική απόφαση

[19] Απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7).

[20] Βλ. αποφάσεις Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής, σ. 41, της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18, στο εξής: απόφαση ESMA, σκέψη 42) και Επιτροπή κατά ΕΣΕ (σκέψη 71).

[21] Βλ. απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ, σκέψη 81.

[22] Συναφώς, επισημαίνω ότι, με την αίτησή της αναιρέσεως, η ABLV Bank περιορίζεται στο να αμφισβητήσει τη συμβατότητα της ερμηνείας του Γενικού Δικαστηρίου με τη νομολογία αυτή, χωρίς να προβάλει ρητώς ένσταση ελλείψεως νομιμότητας οποιασδήποτε διατάξεως του κανονισμού ΕΜΕ βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ.

συνεπάγεται την περάτωση της διαδικασίας εξυγίανσης σε επίπεδο Ένωσης. Κατά περίπτωση, θα ληφθούν μέτρα σε εθνικό επίπεδο, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπει η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία.

41. Ως εκ τούτου, η αρνητική απόφαση συνιστά απόφαση να *μην* ασκηθούν οι εξουσίες που εμπίπτουν στην πολιτική εξυγίανσης της Ένωσης. Αντιθέτως, η (θετική) απόφαση έγκρισης καθεστώτος εξυγίανσης συνεπάγεται την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης αυτής καθεαυτήν και την πλήρη άσκηση των εξουσιών εξυγίανσης που εμπίπτουν στην πολιτική εξυγίανσης η οποία εφαρμόζεται στην Ένωση και την οποία μόνον τα θεσμικά όργανα της Ένωσης μπορούν να καθορίσουν [23].

42. Στο πλαίσιο αυτό, το εύρος των εκτιμήσεων στις οποίες οφείλει να προβεί το ΕΣΕ προκειμένου να εκδώσει αρνητική απόφαση είναι επίσης πολύ πιο περιορισμένο. Σε περίπτωση εκδόσεως αρνητικής αποφάσεως, οι εκτιμήσεις στις οποίες πρέπει να προβεί το ΕΣΕ περιορίζονται στη διαπίστωση ότι δεν πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ. Αντιθέτως, οι εκτιμήσεις αυτές δεν εκτείνονται, όπως στην περίπτωση της έγκρισης καθεστώτος εξυγίανσης, στον καθορισμό των εργαλείων εξυγίανσης ή στην ανάγκη προσφυγής στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης κατά το άρθρο 18, παράγραφος 6, στοιχείο γ′, του κανονισμού ΕΜΕ.

43. Όσον αφορά τη φύση της εκτίμησης του κατά πόσον πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το ΕΣΕ διαθέτει διακριτική ευχέρεια [24], τούτο δε ανεξαρτήτως του αν η ανάλυση αυτή οδηγεί σε θετική ή αρνητική απόφαση [25]. Ωστόσο, το Δικαστήριο έχει επίσης αναγνωρίσει ότι η ευχέρεια αυτή υπόκειται, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφοι 1, 4 και 5, του κανονισμού ΕΜΕ, σε αντικειμενικά κριτήρια και προϋποθέσεις που οριοθετούν το πεδίο δράσης του ΕΣΕ [26].

44. Η εκτίμηση του κατά πόσον πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ προϋποθέτει επιλογές τεχνικής φύσεως και σύνθετες εκτιμήσεις [27] τεχνικού χαρακτήρα και οικονομικής/προληπτικής φύσεως [28]. Αντιθέτως, η εκτίμηση αυτή δεν συνεπάγεται «πολιτικής» φύσεως επιλογές οι οποίες εναπόκεινται αποκλειστικά στα πολιτικά όργανα της Ένωσης.

[23] Αιτιολογική σκέψη 24 του κανονισμού ΕΜΕ και απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ (σκέψη 69).

[24] Βλ. αποφάσεις Επιτροπή κατά ΕΣΕ (σκέψεις 75 και 77) και Aeris (σκέψη 266).

[25] Η διαπίστωση αυτή αρκεί για να απορριφθεί το επιχείρημα που προέβαλε το ΕΣΕ κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, αν λάβει αρνητική απόφαση σχετικά με τα κριτήρια του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, σε αντίθεση με την περίπτωση θετικής αποφάσεως, δεν διαθέτει συναφώς διακριτική ευχέρεια. Επιπλέον, το επιχείρημα του ΕΣΕ δεν ευσταθεί από λογικής απόψεως. Πράγματι, δεν μπορεί λογικά να γίνει δεκτό ότι η εξουσία εκτίμησης του κατά πόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις διαφέρει, όσον αφορά τη διακριτική ευχέρεια που ασκείται, ανάλογα με το (θετικό ή αρνητικό) αποτέλεσμα της ανάλυσης. Το στοιχείο της διακριτικής ευχέρειας αφορά την ίδια την ανάλυση και δεν μπορεί να εξαρτάται από το αποτέλεσμά της.

[26] Πρβλ. απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ (σκέψη 77).

[27] Αποφάσεις Aeris Invest (σκέψεις 266 επ.) και García Fernández (σκέψη 275). Βλ. και απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2018, Weiss κ.λπ. (C-493/17, EU:C:2018:1000).

[28] Πρόκειται, εν τέλει, για σύνθετες εκτιμήσεις πραγματικών στοιχείων συγκρίσιμες με εκείνες που έλαβε υπόψη το Δικαστήριο στην απόφαση ESMA. Βλ., ειδικότερα, σκέψη 52 της αποφάσεως αυτής. Η ανάλυση των δύο πρώτων προϋποθέσεων προϋποθέτει αμιγώς τεχνικές εκτιμήσεις. Η τρίτη προϋπόθεση σχετικά με την ύπαρξη λόγων δημοσίου συμφέροντος απαιτεί ελευθερία αξιολόγησης γενικής φύσεως σχετικά με την επίτευξη των στόχων εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΜΕ. Ειδικότερα, η ανάλυση της αναλογικότητας της δράσης εξυγίανσης προς την επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους στόχους αυτούς προϋποθέτει σημαντικό περιθώριο εκτίμησης. Ωστόσο, κατά την εξέταση της προϋποθέσεως αυτής, το ΕΣΕ, μολονότι υποχρεούται να διενεργεί αναλύσεις μελλοντικών προοπτικών βάσει αξιολογικών κρίσεων και υποθετικών προβλέψεων, προβαίνει πάντοτε σε εκτιμήσεις βάσει τεχνικών κριτηρίων. Το ΕΣΕ δεν έχει τη δυνατότητα να αποφασίζει βάσει πολιτικών εκτιμήσεων που βαίνουν πέραν του καθορισμού της ύπαρξης των εν λόγω τεχνικών κριτηρίων.

45. Επομένως, προκειμένου να εκτιμήσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, το ΕΣΕ ασκεί διακριτική ευχέρεια «τεχνικής φύσεως» και όχι «πολιτικής φύσεως» [29].

46. Από τις ανωτέρω εκτιμήσεις προκύπτει ότι, σε περίπτωση εκδόσεως αρνητικής αποφάσεως, η ανάθεση αρμοδιοτήτων στο ΕΣΕ, η οποία περιορίζεται στην εξουσία προσδιορισμού, βάσει εκτιμήσεων κατ' ουσίαν τεχνικής φύσεως, του κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ανάληψη της δράσης εξυγίανσης από την Ένωση, έχει πολύ πιο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής απ' ό,τι στην περίπτωση της έγκρισης καθεστώτος εξυγίανσης. Η ανάθεση εξουσιών και η συνακόλουθη διακριτική ευχέρεια που ασκείται έχουν διαφορετικό πεδίο εφαρμογής σε σχέση με την περίπτωση έγκρισης ενός καθεστώτος εξυγίανσης: δεδομένου ότι δεν ασκείται διακριτική ευχέρεια πολιτικής φύσεως, η συμμετοχή «πολιτικών» θεσμικών οργάνων στην έκδοση τέτοιων αρνητικών αποφάσεων δεν είναι αναγκαία.

47. Επιπλέον, οι λόγοι που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 24 και 26 του κανονισμού ΕΜΕ σχετικά με την ανάγκη παρέμβασης της Επιτροπής και του Συμβουλίου σε περίπτωση έγκρισης καθεστώτος εξυγίανσης δεν δικαιολογούν τη συμμετοχή τους στη διαδικασία εκδόσεως αρνητικής αποφάσεως.

48. Ειδικότερα, όσον αφορά τη συμμετοχή της Επιτροπής, σε περίπτωση αρνητικής αποφάσεως, δεδομένου ότι δεν υπάρχει δράση εξυγίανσης από την Ένωση, δεν μπορεί επίσης να υπάρξει έλεγχος επί των πτυχών του καθεστώτος εξυγίανσης που υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια [30].

49. Όσον αφορά τη συμμετοχή του Συμβουλίου, σε περίπτωση εκδόσεως αρνητικής αποφάσεως, δεδομένου ότι δεν γίνεται χρήση του Ταμείου, δεν υπάρχει ανάγκη ελέγχου του ύψους των πόρων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή του αντικτύπου που θα είχε η εν λόγω εξυγίανση στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των κρατών μελών και της Ένωσης στο σύνολό της, καθώς και στη δημοσιονομική κυριαρχία των κρατών μελών. Συνεπώς, ελλείψει δράσης εξυγίανσης σε επίπεδο Ένωσης, οι διάφοροι στόχοι και τα συμφέροντα που διακυβεύονται θα σταθμίζονται, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, όπως προβλέπεται από το σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων που θεσπίζεται από τον κανονισμό ΕΜΕ.

50. Εν κατακλείδι, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι με την ανάθεση στο ΕΣΕ της εξουσίας εκδόσεως αρνητικών αποφάσεων σχετικά με το κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ δεν μεταβιβάζεται στο ΕΣΕ η εξουσία εκδόσεως πράξεως σχετικής με την οικονομική πολιτική, η οποία αποτελεί έκφραση της Ένωσης, αλλά μόνο εξουσία διενέργειας εκτιμήσεων οι οποίες αποτελούν έκφραση διακριτικής ευχέρειας τεχνικής φύσεως· επομένως, τούτο δεν συνεπάγεται «πραγματική μετάθεση ευθύνης» ασυμβίβαστη με τη νομολογία του Δικαστηρίου περί αναθέσεως εξουσιών σε επικουρικά όργανα που απορρέει από την απόφαση Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής.

51. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι και το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

[29] Όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ αυτών των κατηγοριών διακριτικής ευχέρειας, βλ. κατ' αρχάς τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Léger στην υπόθεση Rica Foods κατά Επιτροπής (C-40/03 P, EU:C:2005:93, σημείο 46). Επ' αυτού, βλ. επίσης πιο πρόσφατες προτάσεις του γενικού εισαγγελέα N. Αιμιλίου στην υπόθεση ΕΚΤ κατά Crédit Lyonnais (C-389/21 P, EU:C:2022:844).

[30] Συναφώς, επισημαίνεται επίσης ότι ο κανονισμός ΕΜΕ προβλέπει τη συμμετοχή της Επιτροπής στις εργασίες του ΕΣΕ και, ως εκ τούτου, και στην έκδοση αρνητικών αποφάσεων, όπως οι επίδικες (βλ. άρθρο 43, παράγραφος 3, του κανονισμού ΕΜΕ και απόφαση Επιτροπή κατά ΕΣΕ, σκέψη 78).

### *γ) Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το οποίο αφορά τις λοιπές αιτιάσεις*

52. Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η ABLV Bank προβάλλει διάφορες άλλες αιτιάσεις κατά των σκέψεων 73 έως 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

53. Πρώτον, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι η μεταγενέστερη πρακτική που ακολούθησε το ΕΣΕ καταδεικνύει ότι το ίδιο διαφωνεί με την ερμηνεία του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο.

54. Κατά τη γνώμη μου, το επιχείρημα αυτό είναι κατ' αρχάς απαράδεκτο, διότι δεν παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που ενέχουν πλάνη περί το δίκαιο [31]. Εν πάση περιπτώσει, επί της ουσίας, είναι επίσης αλυσιτελές. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το ΕΣΕ μετέβαλε την πρακτική του, πράγμα το οποίο αμφισβητείται από το ίδιο το ΕΣΕ, η μεταβολή αυτή δεν ασκεί επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της ερμηνείας του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ που προέκρινε το Γενικό Δικαστήριο.

55. Δεύτερον, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν προσδιόρισε ορθώς τα έννομα αποτελέσματα των επίδικων αποφάσεων. Οι αποφάσεις αυτές, οι οποίες περιείχαν δεσμευτικής ισχύος διαπιστώσεις ως προς δύο από τις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, μετέβαλαν αρνητικά τη νομική κατάσταση της ABLV Bank, χωρίς ωστόσο να καταλήξουν σε άμεση εκκαθάρισή της. Το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να έχει κατανοήσει τη φύση των αποφάσεων αυτών και τα έννομα αποτελέσματά τους πριν αναλύσει τη νομιμότητά τους. Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, εν συνεχεία, ότι το ΕΣΕ μπορεί να παρέχει οδηγίες στις εθνικές αρχές εξυγίανσης, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζει το είδος των οδηγιών.

56. Διατηρώ σοβαρές αμφιβολίες ως προς το παραδεκτό και αυτής της αιτιάσεως. Πράγματι, και στην περίπτωση αυτή, η ABLV Bank δεν προσδιορίζει τα επικρινόμενα τμήματα της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Εν πάση περιπτώσει, η αιτίαση αυτή είναι επίσης αβάσιμη. Στις σκέψεις 34 και 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Γενικό Δικαστήριο αναγνώρισε ρητώς ότι η επίδικη απόφαση παρήγε άμεσα αποτελέσματα επί της νομικής καταστάσεως της ABLV Bank. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η συγκεκριμένη τράπεζα επηρεάζεται άμεσα από την εν λόγω απόφαση και, ως εκ τούτου, νομιμοποιείται ενεργητικώς να την προσβάλει, μολονότι δεν είναι αποδέκτης της. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο ανέλυσε και κατανόησε τη φύση των επίδικων αποφάσεων και τα έννομα αποτελέσματά τους. Επιπλέον, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο δεν διαπίστωσε ότι το ΕΣΕ παρείχε οδηγίες στις εθνικές αρχές.

57. Τρίτον, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, μη αναγνωρίζοντας ότι οι επίδικες αποφάσεις επιβάλλουν την εκκαθάριση της ABLV Bank και της ABLV Bank Luxembourg, παραμόρφωσε το περιεχόμενό τους. Αφενός, το γράμμα των επίδικων αποφάσεων επιβάλλει στις εθνικές αρχές εξυγίανσης την υποχρέωση να εφαρμόσουν τις αποφάσεις αυτές και δεν αφήνει καμία αμφιβολία ως προς την αναγκαιότητα της εκκαθάρισης. Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως εξομοίωσε την έννοια της πράξεως που είναι δεκτική προσφυγής, κατά το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, με συγκεκριμένο έγγραφο που έχει συνταχθεί σε υλική μορφή. Η έννοια αυτή αφορά το περιεχόμενο των επίδικων αποφάσεων. Επομένως, λαμβανομένου υπόψη του

[31] Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2019, Deza κατά ECHA (C-419/17 P, EU:C:2019:52, σκέψεις 93 και 94 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

ανακοινωθέντος Τύπου που εξέδωσε το ΕΣΕ στις 24 Φεβρουαρίου 2018 [32], το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι επίδικες αποφάσεις επέβαλαν την εκκαθάριση της ABLV Bank και της ABLV Bank Luxembourg.

58. Συναφώς, τα επιχειρήματα σχετικά με τη φερόμενη επιβολή της εκκαθάρισης με τις επίδικες αποφάσεις είναι αβάσιμα. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει ρητώς από την απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2022, Bernis κ.λπ. κατά ΕΣΕ (C-364/20 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:115), οι επίδικες αποφάσεις δεν επέβαλαν την εκκαθάριση των εν λόγω δύο οντοτήτων [33]. Περαιτέρω, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 75 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από τη σκέψη 49 της αποφάσεως ABLV Bank προκύπτει ότι η εκκαθάριση της τράπεζας αυτής ήταν αποτέλεσμα αποφάσεως των μετόχων της.

59. Τα επιχειρήματα σχετικά με το ανακοινωθέν Τύπου που εξέδωσε το ΕΣΕ στις 24 Φεβρουαρίου 2018 είναι επίσης αβάσιμα. Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι υφίσταται ανακολουθία μεταξύ του κειμένου των επίδικων αποφάσεων και του ανακοινωθέντος Τύπου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 77 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι μια ενημερωτική πράξη όπως το ανακοινωθέν Τύπου δεν μπορεί να μεταβάλει το περιεχόμενο επίσημης αποφάσεως.

60. Τέταρτον, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε εμμέσως την κατά τα άρθρα 263 και 297, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ έννοια του «αποδέκτη» πράξεως. Θα έπρεπε να έχει θεωρήσει ότι ο όρος «αποδέκτης» πράξεως δηλώνει το πρόσωπο του οποίου η νομική κατάσταση μεταβλήθηκε και όχι την αρχή που είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή της πράξεως. Επομένως, η ABLV Bank και η ABLV Bank Luxembourg έπρεπε να θεωρηθούν ως αποδέκτες των επίδικων αποφάσεων.

61. Η αιτίαση αυτή είναι αβάσιμη. Πράγματι, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο «αποδέκτης» της πράξεως κατά το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ πρέπει να νοείται κατά την τυπική του όρου έννοια, ως το πρόσωπο που ορίζεται στην πράξη ως αποδέκτης της. Το γεγονός ότι το περιεχόμενο μιας πράξεως ενδέχεται να αφορά πρόσωπο διαφορετικό από τον από τυπικής απόψεως αποδέκτη της μπορεί μεν να θεμελιώσει την ενεργητική νομιμοποίησή του, πλην όμως δεν του προσδίδει την ιδιότητα του αποδέκτη της εν λόγω πράξεως [34].

62. Πέμπτον, οι επίδικες αποφάσεις ενέχουν σοβαρές διαδικαστικές πλημμέλειες, οι οποίες έπρεπε να έχουν ληφθεί αυτεπαγγέλτως υπόψη. Το δικαίωμα ακροάσεως και το δικαίωμα προσβάσεως της ABLV Bank στον φάκελο δεν έγιναν σεβαστά κατά τη διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση της επίδικης αποφάσεως. Επιπλέον, η απόφαση αυτή δεν κοινοποιήθηκε δεόντως στην ABLV Bank και δεν παρασχέθηκε καμία αιτιολογία.

63. Οι αιτιάσεις σχετικά με τις προβαλλόμενες διαδικαστικές πλημμέλειες είναι, κατά τη γνώμη μου, επίσης απαράδεκτες. Η ABLV Bank και πάλι δεν αναφέρει τα επικρινόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Ειδικότερα, η αιτίαση που αφορά παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως δεν στηρίζεται σε κανένα επιχείρημα.

64. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει, κατά τη γνώμη μου, ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

[32] Βλ. σκέψη 17 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

[33] Βλ. σκέψεις 50 επ. της εν λόγω αποφάσεως.

[34] Βλ. απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2016, SACBO κατά Επιτροπής και INEA (C-281/14 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:46, σκέψη 34).

### *2. Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως*

65. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η ABLV Bank αμφισβητεί το τμήμα της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως[35] με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τους προβληθέντες από αυτήν λόγους ακυρώσεως σχετικά με την εκτίμηση ότι η εν λόγω οντότητα βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού ΕΜΕ. Το ΕΣΕ και η ΕΚΤ αμφισβητούν το σύνολο των αιτιάσεων που προβάλλονται στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου αναιρέσεως.

66. Προκαταρκτικώς, η ένσταση απαραδέκτου του ΕΣΕ, σύμφωνα με την οποία ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος στο σύνολό του, πρέπει να απορριφθεί. Πράγματι, είναι αληθές ότι, σε ορισμένα σημεία, η έκθεση των επιχειρημάτων της ABLV Bank δεν είναι σαφής. Εντούτοις, στις περισσότερες περιπτώσεις, η αίτηση αναιρέσεως παρέχει τη δυνατότητα εντοπισμού των επικρινόμενων σημείων της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και κατανοήσεως των επιχειρημάτων της ABLV Bank, επιτρέποντας στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχο νομιμότητας.

#### *α) Επί της εκτάσεως του δικαστικού ελέγχου*

67. Η ABLV Bank υποστηρίζει ότι, με τις σκέψεις 90 έως 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υιοθέτησε μια υπερβολικά στενή αντίληψη της εκτάσεως του δικαστικού ελέγχου που πρέπει να διενεργούν τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης επί της εκτιμήσεως σχετικά με το αν μια οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού ΕΜΕ. Κατ’ αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τη νομολογία του Δικαστηρίου και του ΕΔΔΑ. Εσφαλμένως έκρινε ότι ο έλεγχος αυτός πρέπει να είναι πιο περιορισμένος από εκείνον που διενεργούν τα εθνικά δικαστήρια στον τομέα της αφερεγγυότητας.

68. Συναφώς, από τη νομολογία που μνημονεύεται στο σημείο 43 των παρουσών προτάσεων προκύπτει ότι, προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ, το ΕΣΕ διαθέτει διακριτική ευχέρεια. Ειδικότερα, από τη νομολογία που μνημονεύεται στο σημείο 44 των παρουσών προτάσεων προκύπτει ότι, κατά την εκτίμηση σχετικά με το αν ένα πιστωτικό ίδρυμα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, το ΕΣΕ καλείται να προβεί σε επιλογές τεχνικής φύσεως και σε σύνθετες προβλέψεις και οικονομικές εκτιμήσεις.

69. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, λαμβανομένου υπόψη του εν λόγω περιθωρίου εκτίμησης, σκοπός του ελέγχου που πρέπει να ασκήσει ο δικαστής της Ένωσης επί του βασίμου της αιτιολογίας ενός καθεστώτος εξυγίανσης –η οποία περιλαμβάνει την ανάλυση σχετικά με το αν μια οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης– δεν πρέπει να είναι η υποκατάσταση της εκτίμησης του ΕΣΕ με την εκτίμηση του δικαστή, αλλά η εξακρίβωση του αν η απόφαση αυτή στηρίζεται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά και αν πάσχει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή κατάχρηση εξουσίας[36].

[35] Σκέψεις 90 έως 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

[36] Βλ. αποφάσεις Aeris Invest (σκέψη 266) και García Fernández (σκέψη 275 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

70. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά τον καθορισμό της εκτάσεως του δικαστικού ελέγχου, εκ μέρους των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης, ως προς την εκτίμηση σχετικά με το αν η οικεία οντότητα βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

71. Επ' αυτού επισημαίνω, ωστόσο, ότι ο αυστηρός δικαστικός έλεγχος, έστω και εντός των ορίων που προεκτέθηκαν, αποκτά ιδιαίτερη σημασία για τον λόγο ακριβώς ότι το ΕΣΕ διαθέτει διακριτική ευχέρεια τεχνικής φύσεως κατά την εκτίμηση του κατά πόσον πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΜΕ [37].

72. Γίνεται παγίως δεκτό στη νομολογία ότι, όταν πρόκειται για την άσκηση διακριτικής ευχέρειας τεχνικής φύσεως, έχει θεμελιώδη σημασία η τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων, μεταξύ των οποίων καταλέγεται η υποχρέωση των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να εξετάζουν, με επιμέλεια και αμεροληψία, όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στις περιπτώσεις αυτές, ο δικαστής της Ένωσης οφείλει, μεταξύ άλλων, να ελέγχει όχι μόνον την ακρίβεια, την αξιοπιστία και τη συνοχή των προβαλλομένων αποδεικτικών στοιχείων, αλλά και το ζήτημα αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο κρίσιμων στοιχείων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση σύνθετης κατάστασης και αν είναι ικανά να τεκμηριώσουν τα εξ αυτών συναγόμενα συμπεράσματα [38].

73. Συγκεκριμένα, η συνθετότητα των οικονομικών εκτιμήσεων στις οποίες προβαίνουν οι εθνικές αρχές εξυγίανσης δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα εθνικά δικαστήρια να εξετάζουν αν τα στοιχεία στα οποία βασίστηκε η αρχή εξυγίανσης είναι πραγματολογικώς ακριβή, αξιόπιστα και συνεκτικά, αν τα στοιχεία αυτά περιέχουν όλες τις σχετικές πληροφορίες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για να εκτιμηθεί μια πολύπλοκη κατάσταση και αν η αρχή εξυγίανσης είναι σε θέση να τεκμηριώσει τα συμπεράσματά της [39]. Ως εκ τούτου, το ΕΣΕ είναι υποχρεωμένο να λαμβάνει τις αποφάσεις του στηριζόμενο σε σοβαρά, ακριβή, αξιόπιστα και συνεκτικά στοιχεία καθώς και να αιτιολογεί πλήρως την απόφασή του, έτσι ώστε να φαίνεται η πορεία που ακολούθησε μέχρι να καταλήξει στα συμπεράσματά του [40]. Τα στοιχεία αυτά και η αιτιολογία πρέπει να ελέγχονται αυστηρά από τον δικαστή της Ένωσης. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο δεδομένου ότι ο κανονισμός ΕΜΕ δεν προβλέπει τη δυνατότητα προσφυγής κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΜΕ ενώπιον της ομάδας εξέτασης προσφυγών που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 85 του εν λόγω κανονισμού [41].

### *β) Επί των λοιπών αιτιάσεων που προβάλλονται στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου αναιρέσεως*

74. Στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, η ABLV Bank προβάλλει διάφορες άλλες αιτιάσεις κατά των σκέψεων 97 έως 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

[37] Πρβλ. παρατηρήσεις του γενικού εισαγγελέα K. Roemer στις προτάσεις του στην υπόθεση Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:4, σ. 108).

[38] Απόφαση της 4ης Μαΐου 2023, ΕΚΤ κατά Crédit Lyonnais (C-389/21 P, EU:C:2023:368, σκέψεις 56 και 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[39] Πρβλ. αιτιολογική σκέψη 89 της οδηγίας 2014/59.

[40] Βλ., συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα A. Tizzano στην υπόθεση Tetra Laval κατά Επιτροπής (C-12/03 P, EU:C:2004:318, σημεία 87 και 88).

[41] Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της ομάδας εξέτασης προσφυγών στις υποθέσεις 3/17, 7/17, 27/17, 28/17 και 5/22. Σχετικά με την απαίτηση αυστηρού ελέγχου των εκτιμήσεων τεχνικής και οικονομικής φύσεως, βλ., κατ' αναλογίαν, τις διαπιστώσεις του Δικαστηρίου στην απόφαση της 9ης Μαρτίου 2023, ACER κατά Aquind (C-46/21 P, EU:C:2023:182, σκέψεις 53 έως 75), σχετικά με την ένταση του ελέγχου που διενεργείται από το συμβούλιο προσφυγών του ACER. Ελλείψει ελέγχου από ομάδα εξέτασης προσφυγών, οι απαιτήσεις αυτές ισχύουν για τον δικαστικό έλεγχο.

75. Πρώτον, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα στοιχεία της δικογραφίας κρίνοντας ότι η επίδικη απόφαση σχετικά με την ABLV Bank περιείχε σιωπηρή εκτίμηση του ΕΣΕ ότι η τράπεζα αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, ενώ το ΕΣΕ επισήμανε, με το υπόμνημα αντικρούσεως, ότι η ΕΚΤ είχε προβεί από μόνη της στην εκτίμηση αυτή και ότι απλώς είχε ζητηθεί η γνώμη του ΕΣΕ.

76. Η αιτίαση αυτή στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία των σκέψεων 103 έως 108 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Στις σκέψεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο δεν διαπίστωσε την ύπαρξη σιωπηρής εκτιμήσεως. Περιορίστηκε στο να διαπιστώσει, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη, ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, το ΕΣΕ μπορούσε να συνταχθεί με την εκτίμηση της ΕΚΤ σχετικά με την πλήρωση της προϋποθέσεως του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού ΕΜΕ.

77. Δεύτερον, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά καθόσον δεν έλαβε υπόψη την απόφαση του Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (πρωτοδικείου Λουξεμβούργου) της 9ης Μαρτίου 2018 και άλλα μεταγενέστερα γεγονότα που θέτουν υπό αμφισβήτηση τις εκτιμήσεις του ΕΣΕ στις οποίες στηρίζονται οι επίδικες αποφάσεις.

78. Συναφώς, η απόφαση του δικαστηρίου του Λουξεμβούργου δεν είναι κρίσιμη στο συγκεκριμένο πλαίσιο, για τον λόγο και μόνον ότι δεν αφορά την ABLV Bank, αλλά την ABLV Bank Luxembourg, για την οποία η προσφυγή της ABLV Bank κηρύχθηκε απαράδεκτη. Όσον αφορά την επίκληση των λοιπών μεταγενέστερων αποδεικτικών στοιχείων, κατ' αρχάς, η ABLV Bank ουδόλως αμφισβητεί την παρατιθέμενη στις σκέψεις 97 έως 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως συλλογιστική, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα σχετικά με πρόσθετα γεγονότα που αφορούσαν την κατάσταση ρευστότητας της ABLV Bank. Εν πάση περιπτώσει, η μνεία τέτοιων πρόσθετων γεγονότων στην αίτηση αναιρέσεως δεν υποστηρίζεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο.

79. Τρίτον, η ABLV Bank ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν απάντησε προσηκόντως σε ορισμένα επιχειρήματα που προβλήθηκαν πρωτοδίκως. Η ABLV Bank αναφέρεται στα εξής: την αναστολή πληρωμών, τον μηχανισμό προστασίας των καταθέσεων και το αίτημα μετατροπής των ρευστών διαθεσίμων που τηρούσε στο σύστημα Euroclear σε ρευστά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα της Λεττονίας.

80. Συναφώς, αν η αιτίαση αυτή πρέπει να εκληφθεί υπό την έννοια ότι αμφισβητεί την ουσία των εκτιμήσεων του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τα στοιχεία αυτά, είναι προδήλως απαράδεκτη καθόσον η ABLV Bank ουδόλως αναφέρει ποια σφάλματα ενέχει η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Στο μέτρο που η αιτίαση αυτή πρέπει να εκληφθεί υπό την έννοια ότι η ABLV Bank προβάλλει έλλειψη αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου, είναι αβάσιμη. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε στα επιχειρήματα αυτά στις σκέψεις 125 έως 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

81. Τέλος, τέταρτον, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε εσφαλμένη αντίληψη της κατ' άρθρο 18 του κανονισμού ΕΜΕ έννοιας της ρευστότητας των τραπεζών. Το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι το καθεστώς ρευστότητας που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης θα στρεβλωνόταν αν επιβάλλονταν σε πιστωτικό ίδρυμα πρόσθετες απαιτήσεις ρευστότητας σε περίπτωση κρίσης.

82. Επ' αυτού επισημαίνω ότι, προς επίρρωση του επιχειρήματός της σχετικά με την έννοια της «ρευστότητας», η ABLV Bank περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι τα αποθεματικά ρευστότητας δημιουργούνται εγκαίρως και χρησιμοποιούνται και μειώνονται σκοπίμως σε περίπτωση κρίσης. Εντούτοις, ουδόλως αμφισβητεί τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 111 έως 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, ο ισχυρισμός σχετικά με την επιβολή πρόσθετων απαιτήσεων ρευστότητας δεν υποστηρίζεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο.

83. Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει, κατά τη γνώμη μου, ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί.

### *3. Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως*

84. Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο αγνόησε και/ή παραμόρφωσε ή δεν εξέτασε προσηκόντως πλείονα επιχειρήματα που προβλήθηκαν πρωτοδίκως. Η ABLV Bank αναφέρεται στα εξής: πρώτον, στο επιχείρημά της ότι η ΕΚΤ και το ΕΣΕ δεν έλαβαν υπόψη την αρμοδιότητα των λεττονικών αρχών στον τομέα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την ύπαρξη σχετικής απόφασης· δεύτερον, στο επιχείρημα που αφορά τη γνωμοδότηση του Financial Crime Enforcement Network (FinCEN) των ΗΠΑ, η οποία συνιστούσε απόπειρα τρίτης χώρας να ασκήσει πίεση στη Δημοκρατία της Λεττονίας προκειμένου να τροποποιήσει τη νομοθεσία της· τρίτον, στο επιχείρημα που αντλείται από αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία του ΕΣΕ και της ΕΚΤ. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε επαρκώς υπόψη πλείονα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η ABLV Bank.

85. Συναφώς, όσον αφορά τα δύο πρώτα επιχειρήματα, από τη νομολογία προκύπτει ότι η συνεκτίμηση των αιτιών για τις οποίες τράπεζα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού ΕΜΕ δεν προβλέπεται από τη διάταξη αυτή και θα ήταν εξάλλου ασύμβατη προς τους σκοπούς του εν λόγω κανονισμού [42]. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη όταν απέρριψε, στη σκέψη 101 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το σύνολο των σχετικών με τις αιτίες αυτές επιχειρημάτων, συμπεριλαμβανομένων των δύο προαναφερθέντων επιχειρημάτων, κρίνοντας ότι δεν ασκούσαν επιρροή στη νομιμότητα της επίδικης αποφάσεως που αφορά την ABLV Bank.

86. Όσον αφορά το τρίτο επιχείρημα, στον βαθμό που πρέπει να εκληφθεί υπό την έννοια ότι η ABLV Bank βάλλει κατά της προσβολής του δικαιώματός της για αμερόληπτη εξέταση των ζητημάτων της από το ΕΣΕ, το οποίο προβλήθηκε πρωτοδίκως, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε σε αυτό με τις σκέψεις 179 έως 186 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επομένως, η ABLV Bank δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι το Γενικό Δικαστήριο αγνόησε το συγκεκριμένο επιχείρημα. Εξάλλου, ουδόλως αμφισβητεί με την αίτησή της αναιρέσεως τη συλλογιστική που περιέχεται στο εν λόγω τμήμα της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

87. Όσον αφορά, τέλος, τα επιχειρήματα σχετικά με την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων από το Γενικό Δικαστήριο, κατά πάγια νομολογία, η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων δεν αποτελεί, υπό την επιφύλαξη ότι δεν συντρέχει περίπτωση παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, αυτό καθεαυτό, στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου [43]. Επομένως, τα επιχειρήματα αυτά είναι απαράδεκτα.

[42] Απόφαση Aeris Invest (σκέψεις 163 και 164).

[43] Απόφαση García Fernández (σκέψη 211 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

88. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει, κατά τη γνώμη μου, ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί.

### *4. Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως*

89. Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε ορισμένα σφάλματα κατά την εξέταση του παραδεκτού της προσφυγής κατά της αποφάσεως που αφορά την ABLV Bank Luxembourg.

90. Πρώτον, οι επίδικες αποφάσεις πρέπει να ερμηνευθούν σύμφωνα με το ανακοινωθέν Τύπου που εξέδωσε το ΕΣΕ στις 24 Φεβρουαρίου 2018. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο, αρνούμενο ότι οι επίδικες αποφάσεις επιβάλλουν την εκκαθάριση της ABLV Bank και της ABLV Bank Luxembourg, παραμόρφωσε το περιεχόμενό τους. Τρίτον, παραπέμποντας σε αποφάσεις εξυγίανσης που έλαβε το ΕΣΕ έναντι άλλων οντοτήτων, η ABLV Bank υποστηρίζει ότι μια απόφαση εξυγίανσης μπορεί να μεταβάλει τη νομική κατάσταση των μετόχων. Εξ αυτού συνάγει ότι το ίδιο ισχύει και για την απόφαση περί μη έγκρισης καθεστώτος εξυγίανσης.

91. Συναφώς, φρονώ ότι η συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 40 έως 45 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν ενέχει πλάνη περί το δίκαιο. Το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε ορθώς τη νομολογία[44] κρίνοντας ότι η επίδικη απόφαση σχετικά με την ABLV Bank Luxembourg δεν αφορούσε άμεσα την ABLV Bank, ως μέτοχο της ABLV Bank Luxembourg, δεδομένου ότι το δικαίωμά της να εισπράττει μερίσματα και να μετέχει στη διαχείριση της ABLV Bank Luxembourg δεν επηρεάστηκε από την απόφαση να μην τεθεί η εν λόγω οντότητα υπό εξυγίανση.

92. Τα επιχειρήματα που προέβαλε η ABLV Bank δεν αναιρούν τη διαπίστωση αυτή. Το πρώτο και το δεύτερο επιχείρημα που μνημονεύονται στο σημείο 90 των παρουσών προτάσεων έχουν ήδη απορριφθεί στα σημεία 58 και 59 των παρουσών προτάσεων. Το τρίτο επιχείρημα σχετικά με τις αποφάσεις εξυγίανσης που εξέδωσε το ΕΣΕ έναντι άλλων οντοτήτων πρέπει επίσης να απορριφθεί στο μέτρο που οι αποφάσεις αυτές δεν ασκούν επιρροή για την απόδειξη του άμεσου συμφέροντος της ABLV Bank σε σχέση με την επίδικη απόφαση που αφορά τη θυγατρική της.

93. Συνεπώς, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί και, ως εκ τούτου, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

## III. Επί των δικαστικών εξόδων

94. Εφόσον η ABLV Bank ηττηθεί ως προς την αίτηση αναιρέσεως και δεδομένου ότι τόσο το ΕΣΕ όσο και η ΕΚΤ έχουν υποβάλει σχετικό αίτημα, φρονώ ότι η ABLV Bank πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά τους δυνάμει του άρθρου 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική δίκη δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.

[44] Απόφαση της 5ης Νοεμβρίου 2019, ΕΚΤ κ.λπ. κατά Trasta Komercbanka κ.λπ. (C-663/17 P, C-665/17 P και C-669/17 P, EU:C:2019:923, σκέψεις 110 και 111). Βλ., επίσης, απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2022, Bernis κ.λπ. και ΕΣΕ (C-364/20 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:115, σκέψεις 69 και 80).

## IV. Πρόταση

95. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως·

– να καταδικάσει την ABLV Bank AS στα δικαστικά έξοδα του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.